

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

121. An qui obtinuit commutationem alicujus voti per Bullam Cruciatæ,
possit redire ad votum prius, omisso eo in quo facta est commutatio? Et
an doctrina hujus resoutionis procedat non solum quando ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

tem commutandi omnia vota exceptis illis tribus, dum manent sub reservatione Pontificia; at in casuposito ex benigna interpretatione voluntatis Pontificis non manent sub reservatione, & in Bulla excipiuntur pro eo statu, pro quo stant sub reservatione Pontificis, & non pro alio statu: ergo, &c.

7. Respondeo, per Bullam dari potestatem commutandi omnia vota, quæ absolute, & per se non sunt reservata Pontifici: non autem illa, quæ per accidens, & quantum sufficit ad subueniendum necessitati fidelium, non sunt Episcopo reservata.

8. Obseruandum est etiam confessarios Regulares non posse virtute suorum priuilegiorum commutare, vel dispensare supradicta vota castitatis, &c. quæ potest Episcopus ex urgenti necessitate, vt diximus, & ita docet Portel. *verb. voti commutatio, num. 64.* Magister Lezana *in summa tom. 4. verb. Votum, num. 21.* qui citat Layman, Suarez, Sanchez, Henriquez, Rodriguez, & Mirandam, quibus adde eruditum Patrem Georgium Gobat de *Iubileo cap. 41. quæst. 114. num. 325.* & Martimum de San Ioseph *post Regulam Sancti Francisci in compend. de la facultad de los confesores ver. comutar. num. 6. fol. 571.* vbi sic ait; [Tampoco podemos comutar los votos reservados al Papa; que comuta el Obispo por derecho especial. Los votos que no podemos dispensar, ni comutar, son los absolutamente reservados a la Sede Apostolica, en que algunas vezes pueden dispensar los Obispos, porque interuene impotencia moral, por la qual, no se puede acudir al sumo Pontifice por la dispensacion, y ay necesidad urgente de dispensar, v. g. podrá el Obispo dispensar en los votos absolutos de castidad, y Religión, quando ay grande peligro de incontinencia, y no es facil el recurso al Pontifice, ó por pobreza, ó otra causa, porque se puede creer muy bien que no es su intencion que en tales casos le esten reservados los votos con tan grande peligro de las almas. Y lo mismo es quando aunque sea facil el recurso al Pontifice; pero por la tardanza del recurso ay grande peligro de incontinencia. Y lo mismo es, si aunque no aya grande peligro de incontinencia por la tardanza, se sigue algun peligro de escandalo, ó graue daño de tercera persona, lo mismo se ha de dezir de los demas votos reservados al Pontifice, que si el que voto tiene iusta causa para la dispensacion, y ni puede yr, ni embiar a Roma, ó carece de los gastos necesarios para la dispensacion, podrá el Obispo dispensar, vt Sanchez, cum multis *num. 23.* y en ninguno destes casos podran dispensar nuestros confesores por las razones dichas.] Ita ille.

9. Et tandem non desinam hic apponere verba docti Patris Andreæ Mendo *in Bull. Cruc. disp. 26. cap. 2. n. 22.* sic asserentis; Quinque sunt vota Pontifici reservata: Votum Religionis, Castitatis perpetua, peregrinationis Hierosolymitanæ, Peregrinationis ad limina Apostolorum, Peregrinationis ad Compostellam. In his nec Legatus à latere valet dispensare. Si eorum valor est dubius, potest Episcopus dispensare, quia reservatio, vt odiosa, restringenda est ad casus certos. Ita P. Thomas Sanchez *lib. 1. Decal. cap. 10 n. 74.* Non potest tamen in his votis, si ab impuberibus emittantur, dispensare, vt docet Pater Suarez *suprà cap. 26. num. 3.* Valde probabile, & tutum est, posse dispensare in his votis ex metu leui factis, quia non sunt perfecte voluntaria, & reservatio est restringenda. Sic Pater Henriquez *lib. 11. de matrim. cap. 15. n. 8.* Et item posse dispensare in graui periculo transgressionis, aut in urgenti necessitate, quando ex iusta causa nequit Pontifex adiri, quia in casibus similibus valet Episcopus in lege Pontificia dispensare. Ita Pater Valentia *2. 2. disp. 6. q. 6. punct. 7. cum pluribus.* Nec opus tunc est Nuntium adiri, vt docet Couarruu. *in 4. Decretor. 3. p. 66. §. 10.*

Sup. hoc in tom. 8. tr. 4. Ref. 38. §. vii. prope finem, & in tom. 7. tr. 1. late in Ref. 277. §. Hoc supposito, & in tom. 3. tr. 3. Ref. 4. §. Vnde. & seqq. & hic inf. prope finem huius Ref. à verf. Hic nota. & in tom. 7. tr. 1. Ref. 267. signatur §. Sed ego.

n. 11. Hic nota cum Patre Henriq. *lib. 6. de panit. c. 14. n. 7.* Regulares, qui ex priuilegio possunt dispensare in votis, in quibus possunt Episcopi, adhuc non valere dispensare in votis reservatis in casu supradicti periculi, aut necessitatis, nam illa vota verè sunt Papalia, & ex iuris benignitate conceduntur Episcopis, in quibus videtur electa industria persona. Hucusque Mendo.

RESOL. CXX.

An per Bullam Cruciate Confessarius possit commutare votum assumendi Ordines sacros?

Et si ita vouens frangeret votum, an esset sacrilegium facinorandum?

Et si matrimonium contraheret (quamuis peccaret contra votum,) an possit petere debitum?

Et an in tali voto possit Episcopus dispensare? Ex part. tract. II. Ref. 64.

§. 1. Respondeo affirmatiuè cum Henriquez *lib. 7. cap. 30. n. 6.* Acosta *in Bull. Cruc. q. 73.* & Sanchez *de matrim. tom. 3. lib. 8. disp. 15. n. 4.* Fernandez *in exam. Theol. mor. p. 3. cap. 9. sect. 2. §. 17. num. 8.* Et ratio est; quia tale votum non est votum Castitatis; sed votum assumendi statum, cui castitas annexa est. Vnde si ita vouens frangeret votum, non esset sacrilegium facinorandum: & si matrimonium contraheret, peccaret quidem contra votum, sed posset petere.

2. Et ita in tali voto potest Episcopus dispensare, vt notat Portel. *in addit. ad dubia reg. verb. voti dispensatio, n. 78.* Vgolinus *de potest. Episc. cap. 18. §. 3. n. 5.* Reginald. *tom. 2. lib. 18. cap. 22. n. 331.* Lessius *lib. 2. cap. 40. dub. 18. n. 124.* Valentia *tom. 3. disp. 6. q. 6. punct. 7.* Vega *in sum. tom. 2. cap. 129. cas. 34.* Rodriguez *in Bull. §. 9. n. 122.* Azorius *p. 1. lib. 11. cap. 19. q. 9.* Suarez *de relig. tom. 2. lib. 6. cap. 21. n. 7.* Aragon. *in 2. 2. quæst. 88. art. 11.* & alij.

RESOL. CXXI.

An qui obtinuit commutationem alicuius voti per Bullam Cruciatam, possit redire ad votum prius, omisso eo, in quo facta est commutatio?

Et an doctrina huius Resolutionis procedat, non solum quando commutatio facta fuit in rem æqualem, sed etiam in melius? Ex p. 1. tr. 11. Ref. 85.

§. 1. Respondeo affirmatiuè cum Lessio *lib. 2. cap. 40. dub. 16. num. 111.* & Azorio *p. 1. lib. 11. cap. 18. q. 12.* etiam sæpius facta sit commutatio: vt, si votum peregrinationis annuæ commutatum sit in menstruum confessionem, menstrua confessio in ieiunium alicuius diei, ieiunium in certas preces; potest vouens satisfacere voto, vel recitando illas preces, vel ieiunando illa die, vel confitendo singulis mensibus, vel annum peregrinationem, quod erat primum votum, suscipiendi.

2. Et hæc doctrina procedit contra Suarez *de relig. tom. 2. lib. 6. cap. 20. n. 1.* & Fillium *tom. 2. tract. 2. 6. c. 10. num. 288.* non solum quando commutatio facta fuit in rem æqualem, sed etiam in melius, vt docet Maldenus *in 2. 2. tract. 10. cap. 3. dub. 11. quæst. 9.* Sanchez *de matrim. tom. 3. lib. 9. disp. 4. n. 11.* Et ratio est; quia talis commutatio facta fuit in vouentis fauorem; vnde potest etiam renunciare, alioquin non tam esset fauor, quam onus. Adde etiam, quod talis commutatio facta videtur sub conditione, si vouens nolit prius votum implere. Ergo, &c.

RESOL.